

Siika

Sik
Coregonus lavaretus

Uhanalaisuusluokka (IUCN): elinvoimainen, silmälläpidettävä, vaarantunut, erittäin uhanalainen, puutteellisesti tunnettu (LC, NT, VU, EN, DD)

EU:n lajikoodi: 6353

Rauhoitusaika (KA 756/2022)
Ahvenanmaalla alamitta (ÅFS 31/1964)

Luontodirektiivin laji (liite V)
BOR suojelutaso suotuisa, vakaa
ALP suojelutaso suotuisa, vakaa
MBAL suojelutaso epäsuotuisa riittämätön, heikkenvä

Luonnehdinta

Siika on lohikala, jolla on sulavalinjainen olemus, hopeiset kyljet, rasvaevä, varsin pieni pää sekä yläleukaa lyhyempi alaleuka. Erilaisiin elinympäristöihin sopeutuneita siikamuotoja on useita. Siian kasvu vaihtelee siikamuodon, kannan tiheyden sekä ympäristön mukaan. Siiasta voidaan erottaa eri muotoja ja ekotyyppejä: sisävesien karisiika ja vaellussiika, merikutuinen siika, merialueen vaellussiika, pohjasiika, järvisiika, planktonsiika sekä tuppisiika, joiden uhanalaisuus on esimerkiksi arvioitu erikseen.

Elinympäristö ja levinneisyys

Suomessa siikaa tavataan koko maassa ja sitä on istutettu Suomen vesistöihin runsaasti vuosikymmenten aikana. Siika viihtyy etenkin karuhkoissa sisävesissä ja meressä alueilla, joilla on viileää, hapekasta vettä. Kesän kuumimpina aikoina siikat siirtyvät tavallista syvemmälle, päästäkseen sopivan viileisiin vesiin. Siikakannoista osa nousee lisääntymään jokiin ja osa kutee meren tai järvien karikoilla ja rantavesissä. Kutupaikat ovat matalassa vedessä sora- ja hiekkapohjilla.

Nykytila ja uhkatekijät

Siika on sopeutunut erilaisiin vesiin ja olosuhteisiin lajin monimuotoisuuden ansiosta. Useissa vesissä luontaiset siikakannat ovat taantuneet heikentyneiden lisääntymismahdollisuuksien vuoksi. Vaellusreitit on tukittu voimalaitospaidoilla ja kutupaikkoja on perattu joissa.

Vedenpinnan säännöstely voi olla kohtalokasta järvikutuisille, varsinkin matalaan veteen kuteville kannoille. Merialueiden rehevöityminen on heikentänyt lisääntymisalueiden laatua mm. Suomenlahdella, Selkämerellä ja Saaristomereillä.

Hoitosuositukset

Siika on rauhoitettu mereen laskevassa joessa ja purossa syyskuun 1. päivästä marraskuun 30. päivään. Ahvenanmaan vesialueilla on käytössä 35 cm:n alamitta siian kalastuksessa. Sitä pienempiä ei saa kalastaa. Siikakannat ovat heikentyneet monin paikoin lisääntymismahdollisuuksien heikentymisen vuoksi. Kantoja tuetaan viljelyllä ja istutuksilla. Siikakannan hoidosta vastaa maa- ja metsätalousministeriö ja sen alainen kalataloushallinto.

Lähteet

Koli, L. 1990. Suomen kalat. WSOY, Porvoo. 357 s.

Luonnonvarakeskus 2016. Kala-atlas – tietoa kalalajeista. Siika *Coregonus lavaretus*. [Kalahavainnot.fi](https://www.kalahavainnot.fi) - lajitieto ([luke.fi](https://www.luke.fi)) [viitattu 2.3.2021]

Ympäristöhallinto 2019. Suomen raportti EU:lle luontodirektiivin toimeenpanosta lajeittain ja luontotyypeittäin 2013–2018. [Viitattu 2019.] https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Lajit/Luonto_ja_lintudirektiivin_lajit/Luontodirektiivin_lajiraportit/Raportointi_20132018

Kuva: Riku Lumiaro